

ДІЛО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 18, II. пов. Конт. пошт. шадя. 26.726. Адреса тел. „Діло—Львів“. Число телефону 565. Рукописів редакція не бере.	ПЕРЕДПЛАТА в Австро-Угорщині: місячно 5— К. чвертьрічно 15— * піврічно 28— * цілорічно 56— *	Ціна оголошень: Редакція нестатей, дипломатичних або його місце 80 с. з включенням 1 К. в обсязі 1'50, в редакції 1/2 часті порох або на запит з К. Покровська з К. Сави текст друкує редакція. Статей не за суботу і неділю включити. Постійні оголошення за особливим укладом. Одні праїрники поштою у Львові с. на провінції с.
	у Львові (без доставки): місячно 4— К. чвертьрічно 12— * піврічно 22— * цілорічно 44— *	
	в Німеччині: піврічно 26— М. цілорічно 56— *	
	За зміну адреси платити с. 50 г.	

Видав: Видавничий Опікун „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Василь Панейко.

У. Н. Р. за відійсненням Ідеалу цілої нації.
 Львів 10. листопада 1918.
 Сьогодні о год. 10 рано повна Українська Національна Рада перед зложенням кривчення Державного Секретаріату одноголосно прийняла отсе внесення Кра Романа Перфецького і товаришів: Українська Національна Рада як найвища власть українських земель бувшої австро-угорської монархії в змаганню до здійснення національного Ідеалу всього українського народу поручає Державному Секретаріату поробити потрібні заходи для з'єднання всіх українських земель в одну державу.
 Після того в передавдівенціональній салі бувшого намісництва відбуся важний правно-державний акт, а саме кривчення Державного Секретаріату — рівне присязі до рук синоголового наріднього провідника проф. Юліана Романчука.
 В святі взяли участь крім Уряду представники війська, Генеральної Команди, громадських організацій, світа наукового, літературного й ин.

Українська Національна Рада.
 Льв в, 10. листопада 1918.
 В останніх днях У. Н. Р. вирішувала головне питання дня, як заведення арештантської цензури в огляду на стан облоги і полагоджувала инші зарядження на засіданнях президії. Найбільш уваги присвячувано переговорам делегації Ради з представниками польського громадянства у Львові в справі вирівняння непорозуміння, зродженх заціпними кроками польських збройних цивільних відділів, через що терять загаль населення столиці.
 Вчорашнє засідання розпочинається о год. 12-15. Його перебігу виждають з великим напруженням так члени Ради, як і досить численно візрана публіка.
 Голова Ради др. Кость Левицький відкриває засідання. На салі з'являється новий начальник командант айськ Ради полковник Гнат Стефанів. Команданта витаяють одлестками. Після того голова коротко сповіщає про стан переговорів з представниками польського громадянства. Переговори поки що иншо найліпшої волі з нашого боку не довели до ніяких успіхів, бо польські делегати так теряться, що раз за разом переступають з одного становища в друге, виставляючи нові дедерати. Останнім разом просили вони о завіщення оружа на 48 годни, щоби тим чинном дати їм можливість порозумітися з Варшавою, оглядно в Краковом. Принципіально і Рада і наша Генеральна Команда стоять на становищі, що польська сторона у воєнних кроках не уявляє собою регулярного війська, тільки такі відділи, в якимх айськ Ради не може входити в нікі умови. Инші одначе згяди промовляли за сповнення їх просьби, а саме, щоби населенню бойової лінії дати можливість записатися до війська. Мимо всього є це справа нашої Команди, котра й порішить її згідно із військовими вимогами.
 Начальний командант опускає тоді салю засідань, бижиючи в Військовою Радою заставляється над прозанням польської сторони.
 При тій нагоді президент читає лист проф. Ернста Тіла в приватним пропозиціями щодо порозуміння і передає його делегатам Рада до есенуального вужиткування при переговорах.

До голосу приходить делегат Головної Ради галицьких, буковинських і угорських Українців інж. Володимир Гринів, котрий промовляє іменем тої Ради та делегації міністерства шляхів в Київі. В ту саму хвилину в'являється на салі сама делегація. Один з її членів сердечно вітає нашу країну з відродженням і виводенням та говорить про незвизання тісних амосин Української Держави з Західною Україною.
 Йому відповідає голова Ради. Дякує за привіт. Встає Україна по обох боках бувшого кордону, йдемо до ясної мети будування своєї хати, одначе щастя буде аж тоді, коли з'єдинимся всі у одній великій Україні.
 На порядку нарад ставиться справа формування уряду. Голова Ради дїстав поручення створити уряд під назвою Тимчасового Державного Секретаріату Західно-Української Держави, відповідального перед Радою. Д-р Кость Левицький предкладає спис членів Тимч. Державного Секретаріату, а саме: голова і секретар фінансових справ: д-р Кость Левицький, секр. внутрішніх справ: д-р Льонгін Цегельський, секр. заграничних справ: д-р Василь Панейко, секр. торгівлі і промислу: Ярослав Литвинович, секр. віроісповідань: Олександр Барвінський, секр. освіти: (поки що не обсаджений секретаріат, призначений для дра Степана Сяль-Стоцького, тимчасово заступає Олександр Барвінський), секр. суспільного здоровля: д-р Іван Куровець, секр. військових справ: отаман Дмитро Вітовський, секр. праці і суспільної опіки: Антін Чарнецький, секр. публичних робіт: д-р Іван Макух; секр. земельних справ: д-р Степан Баран, секр. судівництва: д-р Сидір Голубович, секр. шляхів: Іван Мирон, секр. пошт і телеграфів: Олександр Писецький. Крім того в склад Державного Секретаріату входить кожочасний голова, згядно заступник голови Українського Харчового Уряду.
 Член Ради Михайло Петрицький висказує радість з приводу сформування уряду, жадає від нього твердї рішучості і ставить внесення прийняти запропонований склад уряду ен біос.
 Член Ради Бурачінський іменем Буковинців домагається установа мїсць товаришів секретарів внутрішніх справ, фінансів і харчових справ для Буковинців з огляду на инші адміністраційні установи бувших коронних країв Галичини і Буковини.
 Член Ради д-р Степан Баран прилучився до виводів члена Бурачінського і радить з огляду на инші віроісповідні відносини на Буковині злишити за представником Буковини місце товариша секретаря віроісповідань.
 Член Ради Михайло Петрицький ставить внесення, щоби Тимч. Державний Секретаріат зложив приречення на руки найстаршого парламентариста проф. Юліана Романчука як відпоручанка Ради. Формулу приречення просяться уложити д-ра Антона Горбачевського.
 През. Ради сповіщає, що Комітет Ради постановив предложити повній Раді прийняти за державний герб золотого льва на синім полі.
 Відтак розпочалася дискусія над офіційною назвою держави. В дискусії забирали голос: д-р Льонгін Цегельський, д-р Богдан Барвінський, д-р Степан Баран, д-р Лев Ганкевич і Володимир Охримович. Вкінці прийнято внесення дра Вол. Охримовича, щоби офіційною назвою нашої держави була назва: **Західно-Українська Держава**.
 Прийнято теж пропозицію що до державного гербу, як і склад Тимчасового Державного Секретаріату.
 Супроти того, що през. Ради д-р Кость Левицький обняв головуство Секретаріату, президент Ради перейшла на заступників, а саме: Івана Кивелюка і д-ра Льва Ганкевича.
 Складання приречення Тимч. Держ. Секретаріатом відбулося сьогодні о год. 11 рано в прийомній салі бувшого Намісництва.

Міжнародне положення України.
 Київ 6. листопада 1918.
 В справі міжнародного положення України Українська Телеграфічна Агенція дає такі пояснення:
 В авторитетних дипломатичних жерел повідомляють, що рознесені вістки, буцім-то міжнародне положення України не корисне, на ічїм не осівані. Справа стоїть зовсім инакше.
 Дипломатичні круги поінформовані про те, що Англія готова признати Українську Державу й дати їй піддержку для збереження порядку в краю. Такогож погляду, як маємо вістки, — придержуться правительства решти держав порозуміння. Дїсно на Україні ледви знайдеться ґрунт для непорозумін між Німеччиною і державами порозуміння, бо тут їх інтереси не перешрещуються. Є думка, що що до України обидві сторони прийдуть до вдоволяючого порозуміння.
 Як би не було, зовсім ясно, що порядок на території України піддержувати-муть ці або инші збройні сили до того моменту, коли закінчиться утворення української армії.
 В справі того, чи будуть допущені представники Української Держави на мировий конгрес і в якій формі мировий конгрес рішить про долю України, в дипломатичних кругах вважають, що право України на представництво на конгресі не підлягає сумнівови, бо Українська Держава давно вже висловила своє незохитне бажання бути самостійною. Що торкається будучини України, не може бути й мови про те, що вирішення її конгресом в зміслі злуки України з Росією неможливе. Такий насильний акт бувби ясно не в інтересах самих держав порозуміння. Коли взагалі можна говорити про злуку, то тільки про гаку, яка булаб підктована не на конгресі народів, а тут, свобідною волею українського народу. Між тим цю справу згоря вирішив уже факт, що широка українські круги виразно висловилися за самостійність України.

Український Національний Конгрес у Київі.
 Київ, 7. листопада 1918.
 До поданої вчора короткої вістки про скликання Українського Національного Конгресу подам тепер дещо більше. Зїзд скликаний Українським Національним Союзом на 17. листопада, до Києва для виснення міжнародного та внутрішнього становища України.
 Щоб найповніше виявити думку й волю українського народу по всіх галузях політичного, культурно-просвітнього та правового становища України на конгрес ухвалено таке представництво:
 1. Головна Рада Національного Союзу в Київі входить in corpore.
 2. Філії Українського Національного Союзу губернійального значіння посилають по 12 представників, одна з таким вибором, щоби були представлені всі сегогляди й організації як найповніше; тому вибори можуть бути груповими й пропорційними, але ствержені загальними зборами в філії Національного Союзу.
 3. Філії Національного Союзу повітового значіння делегують по 3 представники по принципу визнаному для губернійальних філій.
 4. Всі українські організації й партії, які не входять в Український Національний Союз, або в його філії, посилають своїх представників по такій нормі:
 а) Центральні Всеукраїнські по 3 депутати кожнї;
 б) Професійні спілки — селянська, землевича, робітнич, поштово-телеграфічна та учительська по 15 представників;

а) Губерніальні організації — по 2, а повітові по 1 му.

5. Долишня, Холмщина, Бесарабія, Чорногорщина, Кубань та Крим через свої національні ради.

6. Громадянство Галицької України виславляє свій представничий із заступленням всіх напрямків національного життя.

Програма Національного Конгресу:

- 1. Статус міжнародне становище та перспектив на майбутнє.
- 2. Форми державного будівництва на Україні.
- 3. Економічна політика на Україні.
- 4. Аграрна реформа на Україні.
- 5. Організація військових сил.
- 6. Народне самоуправління на Україні.
- Організаційна комісія Нац. Союзу.

Установлення влади У. Н. Р. в краю.

Рогатин.

Повітовий комісар д-р Михайло Воробець обрав 1. листопада 1918 р. провізорично управу повіту як вибраний повітовий Національний Радкою повітовий комісар. Досі удався йому урухомити місцевий суд, який був встановив на якийсь час свої діла. Всі судді лишались на своїх місцях і ведуть судивництво по австрійським горожанським і карним законам: мають наказ безумовно перестерігати прав української мови в слові й письмі.

Податковий уряд функціонує нормально; виплачено ним урядникам і декілька евакуйованих підмог найбільшим людям, причинків на рівні не випадають, бо готових грошей дуже мало. Почта, телеграф і телефон функціонують цілком нормально при дотеперішніх урядниках під управління нашого довірчого чоловіка, що має нагляд над усім.

Бережани.

4. листопада с. р. зайнято Бережани при допомозі озброєних людей з найближчих сіл (як Лапшин, Лісник, Мичишів і ін.) і військового відділу під проводом поручника Олексина. Головним начальником всіх збройних сил був д-р Ковшевич. Повітовим комісарем вибрано рад. суд. Івана Масляка, його заступником д-ра Михайла Західного. Миським комісарем (бурмістром) вибрано проф. Насельського. З вестрого старства вступив до повітового комісаріату Джулинський. Жандармерію в повіті розбродило і заступлено цивільною сторожею. Приступлено до реорганізації жандармерії й поручено цю справу бувш. ротмістрові Німцеву, при чім поставлено за задачу, що до жандармерії прийнята можна лише українців. Впроваджено вільно мливо, видалено наказ до управи дбір гр. Потоцького, щоб по знижених, ком сарятю установлених цінах видав населенню деревяна паливо й будівлю. Всі державні, автономні й повітові уряди зайнято. В суді заявили Поляки, що не підчиняться Українській Національній Раді, й опустили службу. Президентом суду є рад. дв. Каратницький. На почті повнають службу в давній складі урядники в тим, що до телеграфу й телефону покликало українські сили. Начальником податкового уряду є Українець рад. Буско. В старості і господарський рішничий експозитурі перейнято гроші. Начальство будівничої експозитурі перейняв о. Дубицький, а начальство рішничої експозитурі Іван Петрицький.

На місце шкільного окружного інспектора польонізатора Райхерта назначено Українець о. проф. Ардана. Польську планавро переіменіно на українську, назначаючи тимчасовим директором проф. Гусака. Учительський семінар українізовано й назначено тимчасовим директором проф. Слюка. На двірші давнища служба аложила приреченим військовому старшому командантові поручникови Ковалоському, під наглядом якого дальше працюють. Телеграфічну службу на залізничній станції повинні телефоніст Українець. До арбітрної ради повітового комісаріату увійшли: бувшій посол Тимо Старух, рад. дв. Каратницький, д-р Ковшевич, проф. Слюк, проф. о. Лубицький, проф. о. Оседія, управ. школи Іван Петрицький, господар з Лапшина Глушко і начальник військової управи. Начальну військову команду в повіті й місті перейняв штабований лікар д-р Ковшевич. Повітовим командантом вибрано сотника Бігуса, а командантом міста поручника Мариюка. По селах заряджено частину мобілізацію. В повіті планує спокій. Миським комісарем (бурмістром) для місточка Козови вибрано нотаря Українець Володимира Лібіана, який як поручник має рішничо військову команду. На 10. с. м. визначено по всіх грома-

дах повіта вибори громадських комісарів на основі загального й рівного голосування. В тім самим дні виберуть громади по одному відпоручникови для переведення виборів на повітового комісаря та його заступника в Бережанах. Старші Поляки заявляють свою льояльність, мелодші спершу волганізували бойку, але в огляду на позажну військову силу в повіті за, нехали збройну оборону. Жиди в повіті держаться строгою неутральности.

Бобреччина.

Повіт організується скоро, все в наших руках. Заводиться побір. Судові урядники-Поляки відмовили урядувати як урядники У. Н. Р. Жандармерія переводить організацію міліції. Харчі є подостатком.

Перемишляни.

Перемишлянський повіт перейшов в українські руки дня 3. листопада ц. р. Повітовим комісаром перемишлянського повіту став др. Свістель, поручник У. С. С., повітовим військовим командантом Григорій Чулій, поручник 55. п. п. Жандармерія і всі інші державні уряди повнають службу в імені Української Держави. В повіті планує повний супокій і мирядок. Інвентаризація військового майна, бранка бувших жовнірів і рекрутація добровольців до Української Армії йде скорим темпом. Повітова харчова управа достарчила до Львова 5 вагонів бараболі, яких доставили селяне, почувши, що Львів знаходиться в апровізаційних клопотях.

Звідомлення Начальної Команди Українських Військ

в 9. на 10. листопада 1918.

Положення на цілім бойовім фронті корисне.

Наші стежі вислані в кошар на Замарстиніві аргнали ворога в вулиці Сонечної в напрямі Колясова. Прочинено також від ворога вулички між Замарстинівською й Казимірівською вулицями.

Наша артилерія острілювала з великим успіхом край стрійського парку, кадетську школу, кошари на Вульші, голевиний дворець та Гельвську гору й не дала ворогови зібратися в цих місцях.

Шеф штабу.

Новий Командант Українських Військ.

Львів 10. листопада 1918.

Українська Національна Рада іменовала командантом усіх Українських Військ полковника Гнага Стефаолові. Новий командант народився в 1885 р. в Гопорівцях, повіту Городенка, як син народнього учителя. До гимназії ходив в Коломиї, кадетську школу кінчив у Львові. Потім як активний офіцер служив при 10 полку піхоти в Боснії, а від 1908 р. при 35. полку красної оборони в Золочеві.

В 1914 р. пішов на війну як командант розвідних відділів та відбув цілу кампанію між Бродами й Дубном. Відзначився в боях під Бродами, Радивилівом і Олівом, за що вже в 1914 р. відначено його військовим хрестом за службу III кл., що в цих часах належало до рідкостей, коли зважались тодшні обставини. В листопаді 1914 р., по відвороті австрійських військ, організував в Горлинах при 30. полку піхоти більший стратегічний відділ машинових крісів, які при відбитті Перемишля рішили побіду через здобуття гори Матері. Підчас цих боїв обняв по підполковнику Тарнацьким його курінь і здобув з ним Дроздовичі, Строневиці й замок в Міжинці. Підчас відвороту остав в Перемишля, де був командантом IV-того оборонного повіту й з упадком Перемишля поляв в російській воюні. В 1918 р. вдалось йому як ініціаторові дістатися до Данії, де був задержаний данськими властями.

По закінченню берестейського миру вернув до 35-ого полку в Золочеві — й тут застав його день 1. листопада. Цього дня в вечір змобілізував усіх Українців воєків, заняв Золочів, обняв команду над містом, організував в кількох днях воєнний округ Золочів та звів там взірцевий лад.

З відділя покликана його Українська Національна Рада до Львова, де обняв начальну команду Українських Військ.

Новий командант Українських військ відзначається незвичайною енергією, бистротою ума, скорою орієнтацією, зваженою витривалістю й працьовитістю. Зокрема треба піднести його великий стратегічний талант, а якого телер користалиме його Рідка Країна. На-

слідком таких рідких примет все збудував собі загальну симпатію окуження як офіцарів так в першій мірі простого воєцтва, бо справляв потреби воєків були у нього його власними справами і потребами, він радів радощами, сумував сумом повіривши собі воєків.

В Золочеві, вже як активний офіцер, брав живу участь в громадянським життям й був членом усіх українських товариств і організацій. Тішилася в місті й околиці загальною симпатією.

На новім труднім становищі бажаємо те першійшому командантові Українських Військ на віки закріпити своє імя в історії звільнення українського народу.

Велике краківське княвівство обіймає хаос анархії.

Оден громадянин, котрий зчора приїзав з Кракова, подав нашому співробітникови такі достовірні відомости про положення в Кракові й околиці:

В Кракові зглядний спокій і порядок, який зберігають польські легіонери. В околиці загорхється анархія на аграрнім підкладі. Польські злоби ограбили до тепер 5 більших посіделостей. Недавно був напад на Крешовіце Двірська служба і озброєні наймати відперли напад. Ходять несправджені чутки, що на Краків йде 15 тисяч шлеських козаківних ро бітників, бажаючи в Кракові силою добути потребу пожуу.

Львів (т. й „польський Львів“) безпаястани просить підмоги. Розуміється, Краків не можуть дати ніякої підмоги і в сясю чергу просит підмоги у Варшаві. Краківські газети отверт признають, що не може бути мови про яку небуль підмогу Львову, бож вони самі її потребують. В останніх днях в Варшаві тришли до Кракова дві швадрони кінноти.

Супроти таких відносин балашка „Kurjer codzienny-go“ про „жарну експедицію до Східної Галичини виглядає на невилітме божі відла.

НОВИНКИ.

Львів, 10. листопада 1918

— Назвичайна місія закордонних справ Львова. Дня 5. листопада міністерство закордонних справ внесло на розгляд ради міністр законопроект про організацію надвичайної пльоватичної місії до Львова.

— В справі державної служби. Хто жавби вступив до державної служби в яким будь характері, незай пришезвгошення до Центрального Бюра Української Національної Рад у Львові, вул. Влхарська, ч. 9. II. пов., даючи точно свої кваліфікації.

— Всіх телефоністів і телеграфістів України обох полів звизвасмо звітися в понедок о 11. год. перед полуднем ул. Валова, ч. (давне Platzkommando).

— Повітова Харчова Управа у Львові прме негайно з а п л а г н е ю кваліфіковані с на референтів до самостійного ведення відділ збіжжого, бараболі і ярич, виробів млинських, овалу і ін., як також вшколених бювик урядників і урядничок. Зголосуванні з ротким описом життя і есентуальними відтими свідочтв на пода у адресу: Повітова Харчова Управа у Львові, вул. Влхарська ч. I пов.

— Ратифікація берестейського договору, листопада о год. і товариш міністра закордонних справ Альхельман і директори департаментів: Яковлів і Оренчук з одного боку та представники австро-угорського посолства в Краку з другого боку підписали новий текст українсько-австрійського мирового договору. Те договору вноситься на раду міністр, завілін піде на затвердження пана гетьмана, відчого буде пересланий до Відня українським пословим Липинському, якому поручено пересті обмін ратифікаційними грамотами. Стяг доносить У. Т. А. Треба було знати як розпад Австро-Угорщини, щоб її відповідал представникам виповнили перейняті державні зобовязання.

— Українські вистави в міській театрі Київі. Дирекція київського міського театру думає в найближчий тиждень включити в свій тиждневий репертуар одну українську оперу. Першим місці віде опера „Черевички“, а по першій місці віде опера „Сільська честь“ українським мові опера „Сільська честь“.